

ชื่อภาคินพนธ์ : การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษา
กรณีโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ

ชื่อผู้เขียน : นางสาวศิริลักษณ์ ไตรศิริพานิช

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2546

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่
ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณ
เขานางพันธุรัตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยใช้
แบบสัมภาษณ์ระดับลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนอกจากนี้ได้ใช้วิธีการสำรวจความเป็นไปได้
ด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และวิเคราะห์ด้วยการเทียบเคียงกับแนวคิด
ทฤษฎี และงานวิจัย เพื่อนำมาสรุปถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของโครงการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัตอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ มีความเป็นไปได้
ทั้ง 4 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่

1. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว มีความเป็นไปได้สูง เพราะบริเวณพื้นที่เขานางพันธุรัตซึ่ง
เป็นพื้นที่โครงการมีความสดของธรรมชาติ และอาศัยธรรมชาติเป็นต้นทุนในการดำเนินการ อีกทั้ง
ลักษณะทางธรรมชาติมีลักษณะเด่น มีประวัติศาสตร์และตำนานเชื่อมโยงที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์
และจินตนาการที่สอดคล้องกับทุนทางธรรมชาติ เป็นปัจจัยในการลงทุนและเป็นต้นทุนราคาถูกที่
จะนำไปสู่การบริหารและการจัดการ

2. ด้านตลาดการท่องเที่ยว มีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากตลาดการท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว เช่น ชายหาดชะอำ วนอุทยานชะอำ พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทราย และสถานที่อื่น ๆ เพราะสถานที่เหล่านี้มีผลต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้น อันจะเป็นการสร้างรายได้ทั้งภายในและภายนอกโครงการ อีกทั้งจากสถิติของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมโครงการนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีด้วย

3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม มีความเป็นไปได้สูงในด้านประวัติความเป็นมา ประชาชนในพื้นที่ วัฒนธรรม และองค์การประชาชน เพราะมีส่วนในการสนับสนุนให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณพื้นที่โครงการมีความเป็นไปได้ ส่วนด้านเศรษฐกิจชุมชนมีความเป็นไปได้หากมีการส่งเสริมและพัฒนา

4. ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว มีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากมีการบริหารในส่วนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งระหว่างหน่วยงาน บุคลากร งบประมาณ และแผนปฏิบัติการที่ได้วางแผนไว้ รวมทั้งผู้บริหารโครงการมีความสามารถในการจัดการเพื่อให้การดำเนินงานนั้นสอดคล้องต่อความเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต 2 ควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้โครงการนี้อยู่ในบัญชีแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด รวมทั้งจัดทำสื่อเผยแพร่ให้กว้างขวางมากขึ้น

2. ควรมีการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญ ชิมรับตำนาน และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้วย

3. ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ในพื้นที่โครงการ ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้

4. ให้มีการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยจัดให้มีผู้ประกอบการในบริเวณพื้นที่โครงการ และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับชุมชน

5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

6. เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม

Title of Research paper : Feasibility Study of the Development of Eco-tourist
Attractions : A Case Study of the Royal Initiated Project
on Conservation and Rehabilitation of the Surrounding
Areas of Nang Phanthurat Mountain

Author : Miss. Sirilak Traisiripanich

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2003

The study was made for two objectives : 1) to find out the feasibility of developing the eco-tourist attractions of the royal initiated project on conservation and rehabilitation of the surrounding areas of Nang Phanthurat mountain, and 2) to make some recommendations on developing eco-tourist attractions in the project.

The key informants were divided into 4 groups : the government officials concerned, the community leaders and the people living in the area under the project, and tourists. The total key informants were 16. An interview guide was used as the research instrument. Different aspects for developing eco-tourist attractions were also studied. Analyses was made by comparing the collected data with related theories and research in order to make a conclusion about the feasibility of developing eco-tourist attractions in the royal initiated project of conservation and rehabilitation of surrounding areas of Nang Phanthurat Mountain.

It was found that it was feasible to develop eco-tourist attractions in the project in all the four aspects as follows :

1. **Tourist resources** : the feasibility was found to be high because the area around Nang Phanthurat Mountain was naturally fresh and the nature could be an operational cost. Apart from the outstanding nature, this area was full of history and legends that contributed to an image or imagination that was in line with the natural cost,

which was low enough to manage effectively.

TE 148661

2. **Tourist marketing** : the feasibility was also high in this aspect because the nearby places were well known and popular among tourists. These places were, for example, Cha-am Beach, Cha-am Natural Park, Nivesmarukathayawan Palace, Huay Sai Wildlife Breeding Center and others. These places were important to the economic growth because they could generate income in and outside the project. The number of tourists who visited the project was increasing every year.

3. **Social and economic aspect** : the feasibility was high in this aspect. The history, native people, culture and people's organizations played an important part in supporting the development of eco-tourist attractions in the project area. The community economy was also feasible to grow if the community was promoted and developed.

4. **Tourist attraction management** : the feasibility was also high because the management in different parts was systematic, whether it was the coordination between organizations, the personal, the budget and the action plan. Also, the project manager was capable of management.

Recommendations

1. The Tourism Authority of Thailand (TAT) in the Central Region, Zone 2 should publicize the project, making it be placed in the list of tourist attractions. The project should be promoted to be a tourist attractions of the province. More advertising should be done through publications and other channels.

2. People and tourists should be instilled with the value of eco-tourism to use the importance of natural conservation and the legends.

3. The infrastructure and conveniences should be built to accommodate tourists.

4. The community economy should be revived and developed by having entrepreneurs in the project area and locally-made products should be promoted for local people to earn additional income.

5. Different forms of tourist activities should be held.

6. Emphasis should be put on participatory management and the budget must be adequately allocated to the project.